

Referat fra årsmøtet i Sverdstad Andelslandbruk 24.01.2018

Velkommen

Kjernegruppedlem Tore Holden ønsket de 30 frammøtte velkommen og presenterte kveldens temaer:

Årsberetning v/ Asbjørn

Asbjørn hadde en gjennomgang av årsmeldingen der han oppsummerte siste års drift:

Organisering

Andelslagets styre, eller kjernegruppen, som vi har valgt å kalle det har bestått av Anne-Berit Holden (leder) Tore Holden, Siri Næss, Gro Wilhelmsen, Monica Olsen og Runa Rismyhr. Gruppen har hatt ansvar for felles møter og arrangementer som årsmøte, høstедager, revisjon av regnskap og økonomiske beslutninger gjennom sesongen, retningslinjer for driften, andelslagets hjemmeside; <http://sverdstad.no> her og en facebook -gruppe.

Kjernegruppen skal også være et bindeledd mellom andelsbøndene og gårdbrukeren og vi har hatt tre møter i løpet av året.

Gårdbrukeren sender ut høstemeldinger en gang i uken, gjør fakturering og regnskap, og står for organiseringen av den daglige driften. I denne sesongen har vi hatt 177 voksenandeler og 12 ungdomsandeler, fordelt på 134 adresser.

Det har vært to felles samlinger i 2017, en i juni og en i september. Det har vært dugnadsdager med utplanting av løk i mai, og høsting av rotvekster i november.

Dyrking

Gode avlinger i forrige sesong gjorde at vi hadde rotvekster i boden til langt utover vinteren og poteter helt fram til slutten av mai. Den første salaten fra drivhuset kunne vi høste i begynnelsen av juni, men en kald og våt vår gjorde at utvalget av grønnsaker først tok seg opp nærmere St.Hans. De fleste av vanlige norske frilandsgrønnsakene

klarte seg greit til tross for nedbøren, bortsett fra løk og rødbet. Men potetavlingen ble god.

Drivhuset ble i 2017 flyttet opp bak tunet for å kunne varmes opp med strøm. Det ga bedre tomatavling enn i 2016.

Økonomi

Vi har i fjorårets sesong solgt litt grønnsaker og settepoteter, men også kjøpt inn løk og rødbeter. Ellers har avlingene vært brukbart tilpasset behovet. Vi budsjetterte i 2017 med et underskudd for å kunne holde andelsprisen på samme lave nivå som tidligere. Resultatet ble et underskudd på 30.937,- som vi kan dekke med oppspart overskudd fra tidligere år.

Synspunkter på 2017-sesongen, en erfaringsutveksling om året som har gått

Høstemeldinger

Asbjørn har sendt ut ukentlige høstemeldinger gjennom hele vekstsesongen som andelsbøndene er fornøyde med, men noen kunne ønsket seg litt flere føringer og mer informasjon i høstemeldingene, for eksempel når det er noe utøy på grønnsakene som man ikke forstår hva er. Som eksempel informerte Asbjørn om at det har vært helt ufarlige insektslarver på potetene, som lager disse svarte flekkene, som vi bare kan skjære bort. Mye av grønnsakene har også vært dekket til av en duk for at ikke larver skal komme til avlingene. Om vi ikke får detaljert informasjon om ulike snyltere på grønnsakene våre, var det et ønske om at noe kunne nevnes om dette i høstemeldingene når det er aktuelt. Videre ønsket noen seg en beskrivelse av størrelsen på for eksempel brokkolien når den kan høstes, eller et bilde som illustrerer størrelsen. Ikke visste vi at dersom vi høster for små brokkolibuketter ødelegger vi for resten av veksten/avlingen. Til sammenlikning med squashen, blir vi bedt om å høste denne først når den er på størrelse med en brusflaske, og det fungerer bra.

Videre var det ønskelig med info om avlingen, dersom noe blir feilslått, for eksempel noen ord i høstemeldingen om hvorfor det ble lite løk og rødbeter i 2017.

Grønnsaksutvalg

Noen etterspurte grønnsaker vi ikke har. Dette er en veldig nyttig erfaringsutveksling, da Asbjørn kan informere oss om hva som lar seg realisere og ikke, i forhold til de forslagene som kommer.

Enkelte grønnsaker er vanskelig å dyrke, som for eksempel blomkål. Den krever mye arbeid og er dyr, så vi har valgt bort blomkål i 2018. Andre grønnsaker har en kort

vekstsesong, men ofte rikelig, som for eksempel squash. Hvitløk var et ønske i 2014 og ble dyrket i 2015 uten særlig suksess. I følge Asbjørn var det veldig lite utbytte i forhold til arbeid, og vi la hvitløken på hylla. Det samme gjelder sjalottløk, mye arbeid for lite.

Søtpotet ble også etterspurt i år, men disse lar seg ikke dyrke i Norge, da de trenger mildere klima og like lange dager som netter.

Vi har prøvd ut ulike sorter av poteter med og uten hell. På møtet ble det ønsket mer av poteten Ruth.

Videre var det ønske om flere rosenkålplanter, mer purre, selleri og kålrot, og at vi prøver ut pepperrot, stilkselleri og gule betes. Rabarbra kommer.

Når det gjelder drivhuset med tomater opplevde flere at det var lite røde tomater å hente. Det jeg har gjort er å ta med meg min andel med rødgrønne tomater, som ble røde i løpet av noen dager i en bolle på kjøkkenbenken. I 2016 ble det lagt en strømkabel i drivhuset som bidro til mer varme, lengre sesong, og både flere tomater og flere røde.

For øvrig var det mye skryt av utvalget på gården!

Merking på jordene

Noen av deltakerne ønsket seg bedre merking, både av grønnsakene på jordene og hvor de ulike jordene er, og hva de heter. En foreslo å lage et kart over jordene som kan henges på oppslagstavlen ved vaskeplassen og sendes på e-post.

Orden til felleskapets beste

Det er ingen dugnad – eller arbeidsplikt for andelsbøndene, men alle kan bidra til å holde litt orden på jordene, blant annet ved å legge gresset fra grønnsakene på ett tilvist sted. Grønnsaksgresset skal legges i sekkene som henger ved badekaret der vi vasker grønnsaker. Hvis vi opplever at sekkene er fulle, kan vi gå i boden og hente flere. Husk at vi er en del av det biodynamiske landbruket på Sverdstad. Grønnsaksgresset blir brukt til dyrefor og annet og er en del av økologien. Potetriset skal imidlertid bli liggende igjen på jordet. Grønnsaker med litt sprekker må høstes og brukes, ikke kastes på jordet. Greiper og spader vi bruker til å ta opp grønnsaker med, må settes godt ned i jorda der vi slutter, for at andre andelsbønder lett kan se hvor de skal begynne å høste.

Det ble foreslått flere høstkurs/opplæring til nye andelsbønder på våren, som også kan bidra til bedre orden på jordene og vaskeplassen.

Kjernegruppens medlemmer og oppgaver v/Anne-Berit

Det første kjernegruppa gjorde etter den var valgt i 2014, var å utarbeide retningslinjer for Sverdstad andelslandbruk. Retningslinjene ligger på våre hjemmesider og blir oppdatert hvert år.

Hensikten med retningslinjene er at alle andelsbøndene skal kjenne til organiseringen av andelsgården og hvordan den drives. Her finner du hvem som sitter i kjernegruppa til enhver tid og hva vi bidrar med av oppgaver. De tre viktigste arbeidsområdene vi har er å være en støtte for bondens forslag og tanker rundt driften på vegne av alle andelsbøndene. I tillegg tar vi ansvar for å arrangere felles samlinger og møter (for eksempel årsmøtet) og informerer om dette. I 2017 har vi hatt to felles sosiale arrangementer, den første vårsamlingen ble gjennomført 3.juni, og den andre, 2. september. Vi vil videreføre disse samlingene i 2018. Datoer for samlingene blir å finne i et Nyhetsbrev som vil bli sendt ut til alle andelsbøndene i løpet av april 2018. Videre har vi kjernegruppemøter sammen med Asbjørn med jevne mellomrom for planlegging og koordinering av årets drift, samt sosiale og praktiske arrangementer.

Frivillige dugnader

Det er bonden som innkaller til frivillige dugnader ved behov. Det er imidlertid ingen dugnad eller arbeidsplikt på gården, og det er de som har lyst og anledning som møter. Det er viktig å presisere at ingen andelsbønder skal ha dårlig samvittighet for ikke å møte på dugnader. Vår innstilling til andelslaget skal være tuftet på tillit, tilhørighet og frivillighet og er nedfelt i retningslinjene våre. På møtet ble det spurt om lengre tidsfrister på dugnadene. Det er imidlertid været som bestemmer datoene for dugnadene, så det viktigste er å vite at det er en dugnad i månedsskiftet mai/juni og en i november før frosten kommer. Noen etterspurte også organiserte lukedager.

Hvor mye er en andel?

Et stadig tilbakevendende spørsmål fra andelsbøndene er hvor mye en andel er. Vi har forsøkt å beskrive det på ulike måter, og sier i retningslinjene at en andel er forbruket til en person pr. uke. Det vil si at du kan spise så mye grønnsaker du orker til eget forbruk. Dersom du har grønnsaker som blir dårlige i kjøleskapet, da har du tatt for mye! For øvrig har vi noen grønnsaker, for eksempel tomater og brokkoli som det er begrensninger på, da kommer dette fram i høstemeldingene. Likeledes hvis det er overflod av noe, for eksempel bønner, da kommer det på høstemeldingen at vi kan høste alt vi ønsker.

Valg av nye medlemmer i kjernegruppa

Det ble valgt inn to nye medlemmer i kjernegruppen, Inger M.Paulsen og Pål Rune Nordmarken Vi ønsker begge velkommen og vil invitere til kjernegruppemøte i løpet av

mars 2018.

Monica Olsen går ut av kjernegruppa og vi takker for hennes bidrag siden 2016.

Kjernegruppa for 2018 består da av 7 personer:

Inger M. Paulsen, Pål Rune Nordmarken, Runa Rismyhr, Siri Næss, Gro Wilhelmsen, Tore Holden og Anne-Berit Holden.

Mål for 2018

Dyrkingsplaner m/budsjett, v/Asbjørn

Økonomi

Asbjørn gjennomgikk budsjett og regnskap for 2017 og budsjett for 2018 (Vedlagt) Andels-prisen for 2018 blir det samme som for 2017; 2000 kr pr voksen andel, gratis for barn opp til 7 år og 1000 kr for barn/ungdom fra 7 - 17 år. For nye medlemmer kommer 300 kr i tillegg for administrasjonsutgifter. Dette er en engangsutgift og gjelder hele vår medlemstid. Budsjettet for 2016 er vedlagt.

Vi budsjetterte i 2017 med et underskudd for å kunne holde andelsprisen på samme lave nivå som tidligere. Resultatet ble et underskudd på 30.937,- som vi kan dekke med oppspart overskudd fra tidligere år. Vi diskuterte hvorvidt vi skulle øke andelsprisen for voksne med 100 kr for 2018, men konkluderte med å se dette an til neste år. Det er vesentlig å si i denne sammenheng at vi er den rimeligste andelsgården i landet og en av de få som ikke har pliktarbeid.

Dyrkingsplan

Utvalget av grønnsaker vil bli omtrent som i fjor, med noen justeringer basert på innspill på årsmøtet og erfaringer som ble gjort forrige sesong. Vekstsesongen beregnes fra ca 1.juni, og med vinterlagring av noen rotfrukter utover vinteren. I 2017 hadde vi poteter helt fram til slutten av mai.

En oppdatert innhøstingsplan med oversikt over alle grønnsakene som blir dyrket i 2018 og når de kan høstes vil bli tilgjengelig for andelsbøndene i god tid før innhøsting, og legges ut på hjemmesiden. Dette er oversikt over alle grønnsakene samt når de kan høstes, som kommer i tillegg til høstemeldingene.

Økologisk landbruk, hva er det?

Til slutt holdt Asbjørn et innlegg om hva et økologisk landbruk er, en driftsform der det settes spesielle krav og begrensninger for dyrevelferd og det man ellers produserer av mat, og at andellandbruket vårt er en del av denne biodynamiske helheten. Jeg skal ikke forsøke på å gjengi kompleksiteten i dette, men slik jeg forsto det er økologien i dette at gården er selvforsynt og tilføres ingen ting utenifra, hverken av kunstgjødsel

eller andre kunstige tilsetningsstoffer, og at man må være godkjent av kontrollinstansen Debio, som er garantisten for at man produserer økologisk mat(Vi hører gjerne mer fra Asbjørn om denne driftsformen!)

Referent:

Anne-Berit Holden

leder i kjernegruppen

Sverdstad andelslandbruk

Facebook –side: <https://www.facebook.com/sverdstadandelslandbruk>

Hjemmeside: <http://sverdstad.no>

E – post: sverdstad@gmail.com